

Les 28:
Efeze, Filippenzen,
Kolossenzen

1

Efeze

De Stad Efeze

Hoofdstad van Asia: Efeze fungeerde als de residentie van de Romeinse proconsul die de provincie Asia bestuurde. Dit maakte de stad het **politieke en juridische hart** van een van de rijkste provincies van het rijk.

Keizercultus: Als provinciale hoofdstad was Efeze een centrum van de **keizercultus**. De stad huisvestte tempels gewijd aan Romeinse keizers (zoals Domitianus en later Hadrianus), wat haar loyaliteit aan Rome en haar status als een belangrijke keizerlijke stad onderstreepte.

Ten tijde van het Nieuwe Testament had Efeze ongeveer 500.000 inwoners!

3

Efeze

De Stad Efeze

Havenstad: Efeze was een bloeiende **havenstad** aan de monding van de rivier de Kaystros. De haven was de toegangspoort tot Asia voor zeelieden en handelaren vanuit de hele Middellandse Zee.

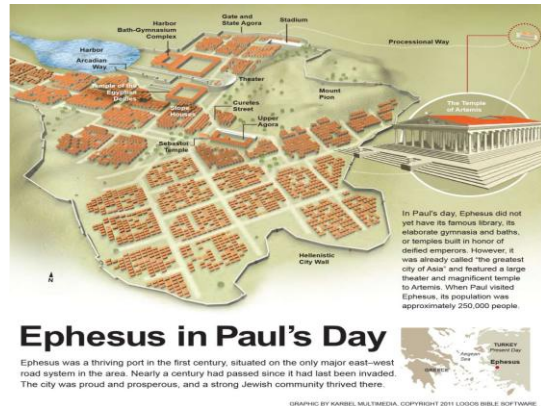

Efeze

De Stad Efeze

Door de strategische positie langs de kust in nabij belangrijke handelsroutes vergaarde Efeze enorme rijkdommen.

Efeze was een belangrijk bankcentrum en marktplaats (Agora) waar goederen uit het oosten en westen werden verhandeld.

[illegible]

Efeze

De Stad Efeze

Efeze was bovenal beroemd vanwege de **Tempel van Artemis** (Diana bij de Romeinen), een van de zeven wereldwonderen van de Oudheid. De verering van deze vruchtbaarheidsgodin was de kern van de lokale economie en identiteit.

6

Efeze

De Stad Efeze

- Door de aanwezigheid van de gigantische Tempel van Artemis en de vele goden die werden aanbeden was het geloof in bovennatuurlijke krachten wijdverbreid.
- Het occulte had dan ook veel invloed in Efeze (Handelingen 19)
 - Verkoop van beeldjes en amuletten voor bescherming en geluk
 - Toverij en magie
 - Demonische activiteit

7

Efeze

De Stad Efeze

- **Invloed van dat alles op de samenleving in Efeze**
 - Aanbidden van vele goden was de norm
 - Occultisme: aanroepen van machten/krachten voor persoonlijk gewin
 - Deel van de inwoners leefde in grote rijkdom
 - Anderen in bittere armoede en moesten overleven
 - Prostitutie was een normaal verschijnsel
 - Tijdens (religieuze) feesten waren overmatig alcoholgebruik, uitspattingen en orgieën normale verschijnselen

8

Efeze

De gemeente in Efeze

- **Paulus bezoekt Efeze kort tegen het einde van de 2^e zendingsreis** (Handelingen 18)
 - Hij preekt in de synagoge
 - Ze willen dat hij blijft maar stemt daar niet mee in
 - Priscilla en Aquila blijven wel achter
 - Apollos preekt in Efeze

9

Efeze

De gemeente in Efeze

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- **Paulus bezoekt Efeze op de 3e zendingsreis en blijft bijna 3 jaar**
(Handelingen 19)
 - Er is een kleine gemeente ontstaan die gedoopt wordt
 - Paulus spreekt aanvankelijk in de synagoge
 - Paulus werkt vanuit de school van Tyrannus
 - De groei van de gemeente zorgt voor een botsing met de occulte economie in Efeze
 - Ook Johannes werkt later vanuit Efeze en is een leider van de gemeenten in de regio

10

Efeze

De brief aan Efeze

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- **Behoort tot de zogeheten gevangenisbrieven**
 - Paulus zit in Rome in huisarrest in afwachting van zijn proces
 - Handelingen 28:30-31
 - Tijdens dat arrest mag hij mensen ontvangen en schrijft hij de brieven aan Efeze, Fillipi, Kolosse en Filemon.
 - Geschreven omstreeks 60-62 AD
 - In H3:1; H 4:1 en H 6:20 verwijst Paulus naar zijn gevangenschap.

11

Efeze

Efeze, de aanleiding

- Geen directe aanleiding zoals bij de Korinthe brieven
- Men gaat ervan uit dat de Efeze brief ook bedoeld was om door te sturen naar omliggende gemeenten
- Algemene onderwijzing over de aard en de uitwerking van het evangelie van Jezus Christus

12

Efeze

Efeze, de inhoud

- **Efeze is op te delen in 2 grote stukken:**
 - H1-H3 Wat God in Christus heeft gedaan
 - H4-H6: Wat het evangelie in het leven van gelovigen uitwerkt

13

Efeze

Efeze, de inhoud

H1-H3 Wat God in Christus heeft gedaan

Inleiding en zegen (1:1-2)

Gods genade (1:3-14)
3 voudige zegen in Christus

Gebed voor de Efeziërs. (1:15-23)

Een gemeenschap. (2:1-2:22)
Gods genade maakt Jood en heiden 1 in Christus

Paulus bediening (3:1-13)

Gebed. (3:14-21)

14

Efeze

Efeze, de inhoud

H4-H6: Wat het evangelie in het leven van gelovigen uitwerkt

Eenheid om het lichaam van Christus op te bouwen (H4:1-16)

Een nieuwe manier van mens zijn (H4:17-5:21)

Hervormde relaties (H 5:22- 6:9)

Strijd tegen kwade machten (H6:10-20)

Afsluiting en zegen (H6:21-24)

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

15

Efeze

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Efeze, de inhoud

Wapenrusting Gods

Paulus gebruikte het beeld van de Romeinse soldaat – een zeer herkenbaar figuur in het Romeinse Efeze – om de gelovigen te instrueren over hun geestelijke verdediging tegen de duistere machten die zij zo goed kenden.

1. De Gordel van de Waarheid (Jes. 11:5)
De Romeinse soldaat droeg een gordel om zijn kleding bij elkaar te houden en om wapens aan te bevestigen. Het was de basis.
Betekenis: De Waarheid (Jezus Christus is de Waarheid, en Gods Woord is Waarheid) is de fundering. De Waarheid bindt alle andere onderdelen samen en zorgt voor stabiliteit. Zonder eerlijkheid en oprechtheid in Gods Waarheid kan de gelovige niet standhouden.

Efeze

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Efeze, de inhoud

Wapenrusting Gods

2. Het Borstpantser van de Gerechtigheid (Jes. 11:5)
Beschermt de vitale organen, met name het hart.
Betekenis: De Gerechtigheid beschermt het 'hart' van de gelovige tegen aanklachten van de Satan.

3. De Sandalen van de Bereidvaardigheid van het Evangelie van de Vrede (Jes. 52:7)
Stevige, genagelde schoenen die een soldaat grip gaven op gladde of ongelijke ondergrond.
Betekenis: De gelovige moet klaar en bereid zijn om het Evangelie van de Vrede te brengen.

Efeze

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Efeze, de inhoud

Wapenrusting Gods

4. Het Schild van het Geloof
Het schild, vaak met leer bekleed en met water bevochtigd om brandende pijlen te doven.
Betekenis: Het Geloof is het grote schild waarmee de gelovige alle "vurige pijlen" van de Boze kan opvangen. Vertrouwen op God en Zijn beloften is de ultieme bescherming.

5. De Helm van de Zaligheid (Jes. 59:17)
Beschermt het hoofd, het centrum van denken en beslissingen.
Betekenis: De Zaligheid (redding) beschermt de gedachten en de geest tegen misleiding en wanhoop. De zekerheid van de redding geeft de gelovige hoop en een helder perspectief in de strijd. Onze hoop op de uiteindelijke overwinning is onze 'helm'.

Efeze

Efeze, de inhoud

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Wapenrusting Gods

6. Het Zwaard van de Geest (Jes. 49:2)

Het enige aanvallende wapen, een kort steekzwaard voor gevechten van dichtbij.

Betekenis: Het Woord van God is ons aanvallende wapen. Het is de waarheid van de Bijbel die we moeten kennen, spreken en toepassen om de leugens van de vijand te verslaan (denk aan hoe Jezus de Satan in de woestijn versloeg met citaten uit de Schrift).

De Kracht van het Gebed

Paulus sluit de beschrijving van de wapenrusting af met een cruciaal element dat het gebruik van de wapenrusting mogelijk maakt: onophoudelijk gebed. De wapenrusting is nutteloos zonder de voortdurende communicatie en afhankelijkheid van God door gebed.

Filippenzen

De stad Filippi

Belangrijke stad in Macedonië/ Griekenland. Genoemd naar de vader van Alexander de grote; Filippus II

- **Strategische ligging** De stad lag aan de Via Egnatia, een belangrijke Romeinse route die Europa en Azië verbond.

21

Filippenzen

De stad Filippi

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- **Bevolking:** Het was een multiculturele stad met veel gepensioneerde soldaten. Velen bezaten het Romeins burgerrecht
- **Romeinse Cultuur:** Door de status van kolonie was de cultuur sterk Romeins. Het had een Forum/Agora, overheidsgebouwen en magistraten met Romeinse titels.
- **Joodse Aanwezigheid:** Er woonden waarschijnlijk weinig Joden in Filippi, aangezien Paulus de gewoonte had om in de synagoge te preken, maar in Filippi ging hij op de sabbat naar een gebedsplaats *buiten* de stad, aan een rivier (Handelingen 16:13).

22

Filippenzen

De gemeente in Filippi

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- Gesticht door Paulus tijdens zijn 2^e zendingsreis.
Handelingen 16:9-40
- een gemeente waarmee Paulus een zeer hartelijke band had, mede doordat de gemeente Paulus altijd (ook financieel) ondersteund heeft. (zie Fil. 4:15 en 2 Kor. 11:9)
- Ook tijdens zijn 3^e zendingsreis komt Paulus in Filippi
Handelingen 20:1-2

23

Filippenzen

Aanleiding voor de brief

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- Paulus zit gevangen en namens de gemeente is Epafroditus bij hem geweest om hem een gift te geven. H4:18
- Epafroditus is ernstig ziek geweest en de gemeente heeft dit vernomen. Paulus stuurt Epafroditus nu terug om ongerustheid weg te nemen en zijn dank aan de gemeente over te brengen. H 2:25-30

24

Filippenzen

Filippenzen, inhoud

- Centrale deel is het loflied op Christus in Filippenzen 2:5-11
- God geeft Zichzelf in Jezus en roept ons op Hem daarin te volgen
- De rest van de brief is hieromheen geschreven

25

Filippenzen

Filippenzen, inhoud

- H1:1- 11 Groet en gebed
- H1:12-26 Paulus gevangenschap
 - Sterven is winst?
- H1:27-2:5 Oproep tot navolging

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

26

Filippenzen

Filippenzen, inhoud

- H2:6-11 loflied op Christus
- H2:12-18 oproep tot trouw
- H2: 19-30 Timotheüs en Epafroditus als voorbeelden

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

27

Filippenzen

Filippenzen, inhoud

- H3:1- 16 waarschuwing tegen dwaalleer
 - H3:17-21 het ware burgerrecht
 - H4:1-9 oproepen tot navolging
 - H4:10-23 dankwoord en zegen

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

28

Filippenzen

Filippenzen, boodschap

- Jezus als voorbeeld van nederigheid en opofferingsgezindheid
- Het belang van eensgezindheid rondom het evangelie
- Blij en tevreden in alle omstandigheden

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

29

Filippenzen

Kolosse, de stad

- Stad in het huidige West-Turkije, vlak bij Laodicea.
- Gelegen in het vruchtbare Lycusdal aan de weg van Efeze naar het oosten.
 - Kolosse was eens een dichtbevolkt handelscentrum, beroemd om zijn glanzende, zwarte wol. In Paulus' tijd was het voorbijgestreefd door buursteden Laodicea en Hiërapolis

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

30

Filippenzen

Kolosse, de stad

Filippenzen

Kolosse, de gemeente

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- Paulus kent de gemeente niet persoonlijk (H2:1)
- De gemeente is gesticht door Epafras (H1:6-7) die Paulus waarschijnlijk heeft ontmoet tijdens zijn 3^e zendingsreis in Efeze

32

Filippenzen

Kolosse, de brief

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Tychikus is gezonden om de brief voor te lezen

- De brief aan Kolosse mocht ook in Laodicea voorgelezen worden
- Paulus heeft ook een brief aan Laodicea geschreven en die mag ik in Kolosse ook voorgelezen worden. Deze brief is verloren gegaan

33

Filippenzen

Kolosse, de brief

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- Paulus schrijft zijn brief als hij gevangen zit in Rome (60-61 AD)
 - Timotheüs helpt met schrijven (H1:1)
 - Diverse broeders zijn bij Paulus (H4: 7-14)
 - Nauwe verwantschap met de brief aan Filemon
- Geschreven als reactie op berichten van Epafraas over de gemeente (H1:4/9)

34

Filippenzen

Kolosse, inhoud

- H1:1-8 aanhef en inleiding
- H1:9-14 Gebed voor de gemeente
- H1:15-23 Gedicht over de Messias
 - Hoofd van de Schepping
 - Hoofd van de Gemeente
- H1:24-2:3 de taak van Paulus

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

35

Filippenzen

Kolosse, inhoud

- H 2:4-23 waarschuwingen tegen dwaalleer
 - Heidense afgoderij
 - Joods wetticisme
- H 3:1-4:6 Leven vanuit Jezus' opstanding
 - De nieuwe mens
 - Jezus hervormt alle verhoudingen
 - Gebed als levenskracht
- H4:7-18 conclusie en groet

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

36

Filippenzen

Kolosse, boodschap

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- Sleutelvers: H2:15
- Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd.
- Alles is aan Christus onderworpen. Er is geen wijsheid buiten Hem. We hebben niets dan Jezus nodig

37

Volgende keer

12 januari

1&2 Thessalonicenzen
en
1&2 Timotheüs
